

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnicijemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

V Ljubljani v sredo 14. julija 1869.

Gospodarske stvari.

Razglas kranjskim gospodarjem.

Slavno c. kr. ministerstvo kmetijstva je kranjski družbi kmetijski spet poslalo 2800 gold., da kupi dobrih bikov za pleme Muricodolskega (Mürzthaler), Belanskega (Möllthaler), Marijnodvorskega ali Pincgavskega rodú in jih dá na deželo takim soseskam, podružnicam kmetijske družbe ali pa gruntnim gospodarjem, ktere je volja vzeti bika za pleme in ga po predpisu od 30. januarja t. l. (glej „Novič. Oglasnik“ od 24. febr.) imeti za povzdigo živinoreje svoje okolice.

Kdor tedaj želi takega bika, naj se brž in zadnji čas do 25. dne tega meseca s pismom oglasi za-nj pri podpisnem odboru in v tem pismu pové, da je v okolici njegovi plemenski bik zeló potreben, — da je on v stanu ga dobro gleštati, in da hoče spolnovati predpise; zraven tega pa naj tudi pové, kakošnega rodú bika da želi.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe
v Ljubljani.

Postava od 24. maja 1869. leta, kako naj se uravná zemljiški (gruntni) davek.

Oddelek III.

(Dalje.)

§. 29. Na kaj se mora posebno gledati, ko se tarifa postavlja.

Ko se postavlja tarifa za njive, in ko se one vce-njujejo v svoje tarifne vrste ali razrede, naj se ima povsod pred očmi tisti stan obdelovanja, v katerem so take njive vrstilnega odseka, ki so se do zdaj brez prenehanja po splošni šegi, brez umetnih pomočkov obdelovale. Paša na prahi (ledini) naj se le ondi v račun vzame, kjer je sploh navadna in na večih prostorih.

Pri cenah za travnike je gledati na to, kolikrat se kosé, potlej ali dajó sladko, kisko ali obojo krmo; ali jih gnojé, čistijo (trebijo), osušajo, namakajo, drenažijo ali ne.

Cene za vrtove, ki so namenjeni za sadje, zelenje, cvetlice, semenje, kuho, kupčijske sadeže, murve in oljko, potem cene za drevesnice, razveseljevalne vrte in parke naj se ustanové v primeri, kakor so okoliščine, k prihodku od podobnih njivskih, travniških ali gozdnih razredov dotičnega vrstilnega odseka.

Vrtovi, ki dajó le s pomočjo posebne obrtnosti nenavadno velik dobiček, ali ktere vrtniki (vrtnarji) po obrtniško obdelujejo, naj se zavolj tega ne cenijo više, ko drugi, ki so jim po svojih drugih okoliščinah enaki.

Ko se ustanovljujejo cene za vinograde, naj se vzame poprečni prirodek od pretečenih 15 let pred tistim letom, ktereja je cenitev, in je pri tem gledati na meno srednjih, dobrih, slabih, pa tudi hudih letin.

Kjer imajo navado, da vinograd čez nekoliko let čisto iztrebijo in odpravijo, naj se cene ustanové z ozirom na ves čas, dokler je vinograd bil.

Cene za pašnike naj se uganejo po primeri k travnikom, ki enak pridelek dajó.

Za planine se naredé cene ali po vsi zakupščini (štantnini), ki se od njih vleče, ali po pašini (planinščini) od vsakega živinčeta, ali po tem, koliko živine in kakošne se vsako leto nažene z ozirom na to, doklej paša trpi in koliko je potem iz planine dobička; pri tem naj se posebno gleda na stroške, ako se planina gradi, da živina, kedar se pase, v prepad ne pade, in tudi, ako se voda napelje ali tamor (streha za živino) napravi.

Cenam za gozde naj bo podlaga poprečni prirodek ene posekavalne dôbe v d. av. sežnjih 30'' dolgih polen za trda in mehka drva po d. a. oralu brez ozira na to, ali je posamezno drevo za lesene izdelke, pa s primer-nim ozirom na to, kakor se prodaja.

Na logarske in obdelovalne stroške naj se pri postavljanju cen primerno gleda.

Na to, koliko je takrat, ko se ceni, stoječi les vreden, naj se ne gleda.

Na vmesne ali stranske gozdne užitke se sploh ne gleda; kjer je pa navada, da se po gozdih pase, ali kjer se od ježic, čresla, ali v logih od trave poseben prihodek dobiva, treba se je na-nj pri postavljanju cene ozirati, ako je tolikošnen, da se ima lahko za vmesni ali postranski pridelek.

Pri jezerih, močvirjih in ribnikih, ki samo od ribštva in trstja dobiček dajó, naj se ugibljejo cene po poprečnem čistem prinosu ene petnajstletne dôbe z ozirom na stroške za ohranitev; nov zarod, zátvornice, jezove in za orodje.

Mešano obdelovanje se z ozirom na prinos od vseh na enkrat dobljenih pridelkov dene pod primerno ceno tistega obdelovanja, ktero premaguje.

Menjalke, to je, če so njive v spremeni s travniki ali s pašniki (ledine), ali če so ribniki v spremeni z njivami ali travniki, naj se z ozirom na prirodek vrstečih se pridelkih in njih posebnih kmetovalnih stroškov postavijo v tisti obdelovanski red, kamor spada po prinosu obdelovanja, ktero premaguje.

Jezera in močvirja, ki se poleti celo ali nekoliko posušé, — ako se suhota obrne za travnike, pašnike ali steljnike, naj se denejo v razrede za travnike ali pašnike, ki so njih poprečnemu letnemu prinosu primerni.

Druge enačice (§. 16.), med ktere se štejejo tudi